

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

МИКОЛАЄЦЬ Анатолій Петрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональна Академія управління персоналом

УДК 352:303.01

DOI 10.32782/LAW.UA.2022.4.20

Глибинний погляд на феномен взаємодії держави та громадськості, а надто висвітлення його з аспекту розгляду адміністративно-правової науки, неминує породжує необхідність у його критичному сприйнятті, виокремленні проблем та прогалів, що наявні в адміністративно-правовому регулюванні досліджуваного питання. Пошук і виявлення проблем адміністративно-правового регулювання, а також причин неефективності досліджуваної взаємодії є необхідним кроком до подальшої розробки напрямів удосконалення наведеної сфери.

Метою статті є виявлення проблем адміністративно-правового регулювання взаємодії держави та громадськості в сучасній Україні.

У статті здійснено аналіз напрацювань наукової доктрини з приводу наявних проблем взаємодії держави та громадськості у сучасній Україні. Розкрито міркування вчених з окресленого питання. Зроблено висновок про те, що взаємодія держави та громадськості в сучасній Україні зіштовхується з низкою проблем. Недосконалість адміністративно-правового регулювання окресленого інституту є однією із найбільш вагомих та тих, які перешкоджають належному функціонуванню та розвитку.

Серед проблем запропоновано виділити наступні: 1) проблеми юридичної техніки. Чинне адміністративне законодавство, яке регулює взаємодію держави та громадськості, містить багато недосконалостей застосування нормопроектальної техніки. Одним із найбільш характерних недоліків такого законодавства є нечіткість визначень та формулювань, розповсюджене застосування оціночних категорій («належна діяльність», «підвищення ролі політичних партій», «посилення взаємодії»); 2) несистемність та розпорошеність нормативно-правового регулювання взаємодії держави і громадськості. Як уже наводилося вище, зазначена сфера взаємодії врегульована великою кількістю різних нормативно-право-

вих актів різної юридичної сили, що регулюють окремий аспект взаємодії; 3) відсутність єдиного законодавчого акту, відповідно до якого визначалися б єдині засади взаємодії держави і громадськості. Адміністративно-правове регулювання взаємодії держави та громадськості характеризується: відсутністю єдиних підходів до врегулювання зазначеної взаємодії, відсутністю загального понятійно-категоріального апарату, невизначеністю загальної спрямованості подальшого розвитку правового регулювання досліджуваного питання, та ін.; 4) невизначеність кола суб'єктів взаємодії держави та громадськості. Не окресленим є адміністративно-правовий статус суб'єктів взаємодії держави та громадськості, а також не закріплено нормативно-правового вирішення питання співвідношення категорій «сторона взаємодії», «суб'єкт взаємодії», «учасник взаємодії». Не визначено критеріїв репрезентативності суб'єктів, які вступають у взаємодію з відповідної сторони; 5) неналежне врегулювання адміністративних процедур у сфері взаємодії держави та громадськості та загалом незбалансованість сфер взаємодії, у яких необхідним є визначення конкретних адміністративних процедур такої взаємодії та тих сфер, в яких закріплення таких процедур призводить до зуження можливостей такої взаємодії у вільному обранні форм та способів; 6) неналежна законодавча увага до забезпечення стимулів для розвитку громадянського суспільства. На сьогодні не розроблено концептуальних нормативно-правових актів, які б заклали цілісну програму заохочення розвитку громадянського суспільства, визначали систему правових, економічних, інформаційних та інших гарантій і стимулів для його розвитку.

Ключові слова: взаємодія, держава, громадськість, інститут громадянського суспільства, громадська організація, корупція, прозорість, демократичність, транспарентність

Постановка проблеми

Глибинний погляд на феномен взаємодії держави та громадськості неминує породжує необхідність здійснювати певні узагальнення, проводити деталізацію відповідних явищ та процесів, які відбуваються у сфері досліджуваної взаємодії, розкривати їх природу та закономірності. А надто висвітлення зазначеної проблематики з точки зору адміністративно-правової науки через призму нормативно-правових принципів, ідей, понять загострює увагу не просто на констатації певних властивостей взаємодії держави та громадськості як категорії адміністративного права, а насамперед, на критичному сприйнятті самої природи зазначеного явища як феномену природного права у його співставленні з тим, наскільки якісно врегульовані нормами позитивного права на сьогодні правовідносини, що складаються у сферах такої взаємодії, наскільки відповідає зміст та дух такого правового регулювання самій сутності та призначенню взаємодії держави та громадськості як такої.

Усе наведене вище відображає глибинну наукову необхідність у виявленні недоліків адміністративно-правового регулювання взаємодії держави та громадськості в сучасній Україні, формування власного концептуального бачення витоків та передумов недосконалості зазначеного механізму в цілому. А також пошук причин неефективності зазначеної взаємодії з подальшою розробкою напрямів щодо подолання виявлених проблем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

На сьогодні дослідженню проблем взаємодії держави та громадськості в Україні присвячені напрацювання таких учених, як Д.О. Березовський, О.Ю. Касперович, О.С. Коврига, О.В. Колянко, С.О. Кравченко С.В. Кухтик, Д.С. Левченко, Л.А. Мельник, О.В. Панькова, С.І. Субота, М.Ю. Токар, Ю.С. Шемшученко та інших. Науковці здійснили вагомий внесок у виявлення цілої низки організаційних, інформаційних, нормативно-правових проблем у досліджуваній сфері.

Не вирішені раніше проблеми

Проте досліджень, які б пропонували спеціалізоване та системне бачення проблем адміністративно-правового регулювання взаємодії держави та громадськості в сучасній Україні на сьогодні бракує. Зазначене й обумовлює нагальність і актуальність нашого наукового пошуку.

Метою цієї статті є виявлення проблем адміністративно-правового регулювання взаємодії держави та громадськості в сучасній Україні.

Виклад основного матеріалу

Дослідження варто розпочати, зауваживши позицію Л. А. Мельника, який зазначає, що «громадянське суспільство позиціонується з правовою, демократичною державою» [1, с.3]. Ця позиція перегукується з твердженнями Ю.С. Шемшученка, який зауважив, що «громадянське суспільство є базисом держави, ініціює в ній необхідні зміни» [2, с.345]. «Правовою, соціальною та демократичною держава може вважатися лише тоді, коли вона взаємодіє, співпрацює з громадянським суспільством, відображає в цілях і напрямках суспільного розвитку реальні потреби й інтереси цього суспільства, його народу, його традиції і культуру» [1, с.3].

М.Ю.Токар зазначає, що «тип взаємовідносин органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства повинен бути побудований, окрім іншого, і на трьох невід'ємних один від одного принципах – демократичності публічного управління, соціальній взаємодії й правовій певності. На переконання вченого, тільки завдяки спільному усвідомленню зацікавленими сторонами цих принципів вдається встановити чіткі межі інтересів державної влади та інститутів громадянського суспільства, розмежувати їх повноваження, здійснити прагматичну оцінку можливостей і реальний моніторинг проблем, прогнозування й планування дій у конкретно визначеному соціальному просторі. Щоправда, часткова забюрократизованість органів державної влади, унеможливорює реалізацію такого потенціалу. Від-

так, третя сторона згаданого процесу – громадські організації – залишається наодинці зі своїми досвідом, ініціативою та можливостями» [3, с.27]. Необхідно погодитися із думкою дослідника М. В. Кравченко, що «в Україні органи державної влади не сприймають повною мірою громадянське суспільство як рівного партнера в системі організації та надання соціальних послуг і не готові передавати фінансові ресурси й частину повноважень у цій сфері недержавним громадським організаціям» [4].

Відтак, резюмуючи наведене вище, дійсна взаємодія держави та громадськості є невід'ємною складовою політичного процесу у державі, яка обрала демократичний та соціально-правовий шлях розвитку. Наведена взаємодія повинна ґрунтуватися на прозорості, транспарентності, відкритості, рівноправності, добровільності, визначеності, доброго врядування, визнання прав людини найвищою цінністю, верховенства права та законності. Виходячи із наведеного, усе спеціальне законодавство держави (насамперед галузь адміністративного права) повинно містити та закладати такі механізми, які забезпечуватимуть реалізацію наведених принципів. Усвідомлення таких загальних та принципових тез забезпечує вирішальний вплив на подальше формування адміністративно-правового регулювання взаємодії держави та громадськості, виявлення проблем та удосконалення чинного законодавства у визначеній сфері.

Поряд з тим, адміністративно-правове регулювання взаємодії держави і громадськості на сьогодні є надзвичайно недосконалим. Наведене не дозволяє реалізувати дійсне призначення досліджуваного інституту в Україні, у результаті чого він функціонує не в повній мірі.

Збереженню чинного адміністративно-правового регулювання взаємодії держави і громадськості в постійному незадовільному стані сприяють також і небажання суб'єктів державної влади та нормотворців визначити дійсні проблеми такої якості взаємодії держави і громадськості, усвідомити їхні реальні причини, а також окреслити дієві заходи щодо їх подолання, а також небажання зазначених суб'єктів визнати за громадськіс-

тю дійсне право впливати на політичний процес у державі, створити адміністративне законодавство, яким буде визначено засоби, процедури, гарантії взаємодії у різних сферах суспільно-політичного життя та формах прояву такої взаємодії.

Також, з іншого боку, громадськість в Україні, як інша сторона досліджуваного діалогу, також не в повній мірі може розглядатися як ефективний та сформований суб'єкт взаємодії. Адже в суспільстві продовжує залишатися тенденція певної інертності у напрямі вирішення важливих для держави і суспільства питань, несформованою є структура громадянського суспільства. Хоча останнім часом кількість громадських об'єднань зростає, активізується волонтерський рух тощо, проте все ж ці процеси не є суцільними, не охоплюють своїм впливом усього населення держави. Поряд з тим, низькою залишається правова та політична культура серед громадськості в цілому. На сьогодні бракує розуміння збалансованості інтересів індивідуума, суспільства та держави в процесі взаємодії, у яку вступають громадськість та держава.

На схожі проблеми звертав увагу О.В. Новіков, який виокремив в окрему велику групу такі проблеми, як несформованість громадянського суспільства в Україні, а також поширення серед населення країни різних форм та видів корупційних практик. «Як не парадоксально, зауважує вчений, але корупція також проникла й у діяльність самих громадських організацій, які створені саме з метою запобігання корупції. Зокрема, зауважує вчений, починаючи з 2014 р. в Україні відбулося поширення практики «грантоїдства» у діяльності окремих антикорупційних громадських організацій. Такі організації не займаються виконанням своїх статутних завдань, а лише формально звітують про їх виконання з метою «освоєння» грантових коштів іноземних донорів. Окрім цього, деякі антикорупційні громадські організації були помічені в обслуговуванні інтересів влади та політичної еліти. Зазначене впливає на імідж громадських організацій та негативним чином позначається на рівні довіри до них» [5, с.59].

«Окрім вищезазначеного, до проблем участі громадськості у запобіганні корупції необхідно віднести й низький рівень кваліфікації кадрів серед співробітників громадських організацій, недобросовісність деяких членів та/або керівництва громадської організації і залежність від приватних інвесторів тощо [6, с. 232]».

Несформованість категорії «громадськість» як суб'єкта взаємодії з державою обумовлюється низкою причин, серед яких досить загальні: політичні, культурні, звичаєві – несформованість традицій взаємодії з державою, досвіду та звичаїв існування ефективного громадянського суспільства та усталених, напрацьованих поколіннями способів, форм, сфер взаємодії. Наведене є однією із причин низької активності громадян у діалозі з державою. Поряд з тим, велика частина проблем, які впливають на низьку якість та ефективність діяльності громадськості як суб'єкта взаємодії, є і низька якість адміністративного законодавства: невизначеність поняття «громадськість як суб'єкт взаємодії», адміністративно-правового статусу громадськості у наведеній сфері, процедур та гарантій її діяльності.

Низька якість адміністративного законодавства, яким врегульовано досліджуване питання, відзначена і Л.А.Мельником. Він визначив основні проблеми розвитку громадянського суспільства в Україні, у результаті чого: «1) відсутній ефективний громадський контроль за діяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування; 2) недостатньою є практика залучення громадськості до формування та реалізації державної політики і вирішення питань місцевого значення; 3) благодійники не мають ефективних стимулів з боку держави, зокрема податкових, обтяжені бюрократичними процедурами; 4) більшість організацій громадянського суспільства не має доступу до державної фінансової підтримки через її обмежений обсяг, незастосування прозорих конкурсних процедур; 5) недостатніми є стимули щодо здійснення організаціями громадянського суспільства підприємницької діяльності, спрямованої на вирішення соціальних проблем (соціальне підприємство), долучення таких організацій до

надання соціальних послуг зі сприяння у працевлаштуванні та професійної підготовки соціально вразливих верств населення; б) відсутня єдина державна інформаційно-просвітницька політика у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства» [1, с.4].

Висновки

Підсумовуючи наведене, слід зауважити, що взаємодія держави та громадськості в сучасній Україні зіштовхується з низкою проблем. Недосконалість адміністративно-правового регулювання окресленого інституту є однією із найбільш вагоміших та тих, які перешкоджають належному функціонуванню та розвитку.

Серед наведених проблем пропонуємо виділити наступні:

1. Проблеми юридичної техніки. Чинне адміністративне законодавство, яке регулює взаємодію держави та громадськості містить багато недосконалостей застосування нормопроектальної техніки. Одним із найбільш характерних недоліків такого законодавства є нечіткість визначень та формулювань, розповсюджене застосування оціночних категорій («належна діяльність», «підвищення ролі політичних партій», «посилення взаємодії»). Також у законодавстві досліджуваної сфери здебільшого сформовані законодавчі акти, що містять багато відсильних статей («взаємодіють у порядку, що визначений законодавством», «фінансування згідно законодавства» тощо), що не забезпечує механізму реального втілення законодавчих норм та гарантій взаємодії держави і громадськості.

2. Несистемність та розпорошеність нормативно-правового регулювання взаємодії держави і громадськості. Як уже наводилося вище, зазначена сфера взаємодії врегульована великою кількістю різних нормативно-правових актів різної юридичної сили, що регулюють окремих аспекти взаємодії;

3. Відсутність єдиного законодавчого акту, відповідно до якого визначалися б єдині засади взаємодії держави і громадськості. Є продовженням зазначеного вище недоліку. Як наслідок, адміністративно-пра-

вове регулювання взаємодії держави та громадськості характеризується: відсутністю єдиних підходів до врегулювання зазначеної взаємодії, відсутністю загального понятійно-категоріального апарату, невизначеністю загальної спрямованості подальшого розвитку правового регулювання досліджуваного питання, принципів, засад, відправних ідей такої взаємодії, рівнів, напрямів, форм (універсальних, рамкових) для взаємодії зазначеної взаємодії. Також у зв'язку з відсутністю такого акта в адміністративно-правовому полі бракує єдиного узагальненого та водночас, спеціалізованого, системного нормативно-правового акту, яким би врегулювалися загальні підвалини взаємодії держави та громадськості у сучасній Україні, а також закладалася декларація намірів та зобов'язань держави щодо важливості і цінності такої взаємодії, зобов'язання здійснювати її систематично та прозоро, дієво, зацікавлено, ініціативно.

4. Невизначеність кола суб'єктів взаємодії держави та громадськості. Попередній наведений недолік породжує таку суттєву прогалину як відсутність на сьогодні у адміністративно-правовому регулюванні чіткого визначення поняття «сторона взаємодії держави та громадськості», «суб'єкт взаємодії держави та громадськості». Не окресленим є адміністративно-правовий статус суб'єктів взаємодії держави та громадськості, а також не закріплено нормативно-правового вирішення питання співвідношення категорій «сторона взаємодії», «суб'єкт взаємодії», «учасник взаємодії». Не визначено критеріїв репрезентативності суб'єктів, які вступають у взаємодії з відповідної сторони. Особливою проблемою є відсутність визначення поняття «інститут громадянського суспільства» як суб'єкт взаємодії держави та громадськості.

5. Неналежне врегулювання адміністративних процедур у сфері взаємодії держави та громадськості та загалом незбалансованість сфер взаємодії, в яких необхідним є визначення конкретних адміністративних процедур такої взаємодії та тих сфер, у яких закріплення таких процедур призводить до звуження можливостей такої взаємодії у вільному обранні форм та способів. Насамперед варто звернути увагу на те, що на за-

гальнодержавному рівні та, відповідно, в адміністративно-правовому полі відсутня чітка визначеність нормотворця стосовно того, які сфери, напрями та форми взаємодії доцільно забезпечувати додатковими адміністративно-правовими механізмами і гарантіями (шляхом закріплення адміністративних процедур, адміністративно-правового унормування конкретних прав та обов'язків суб'єктів взаємодії, її періодичності, визначення джерел фінансування, організаційно-правової основи тощо). Щодо вже визначених адміністративних процедур взаємодії держави та громадськості, зауважимо, що на сьогодні бракує чітких механізмів втілення процедур здійснення громадського моніторингу, громадського контролю та експертизи (не визначеними є чіткі права та обов'язки сторін зазначених процедур, стадійність їх проведення, а також засобів забезпечення адекватної реакції з боку державних органів на результати проведення громадського моніторингу, громадського контролю та експертизи, втілення отриманих в їх результаті висновків представників громадськості, а також не визначено конкретних адміністративних актів, які складаються за результатами таких процедур). Бракує чітких нормативно-правових актів, відповідно до яких визначалися прозорі та зрозумілі процедури проведення конкурсів щодо залучення представників громадськості до реалізації окремих державно-владних повноважень, отримання державних грантів тощо.

6. Неналежна законодавча увага до забезпечення стимулів для розвитку громадянського суспільства. На сьогодні не розроблено концептуальних нормативно-правових актів, які б закладали цілісну програму заохочення розвитку громадянського суспільства, визначали систему правових, економічних, інформаційних та інших гарантій і стимулів для його розвитку. Указ Президента України від 27.09.2021 №487/2021 «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства на 2021-2026 роки» містить висновки про недоліки сучасного стану правового регулювання сприяння розвитку громадянського суспільства, проте закріплює лише загальні напрями бажаного реформування наведеного

становища, не передбачаючи конкретні механізми реалізації поставлених стратегічних цілей та завдань, у черговий раз закріплюючи відсильну норму, за якою реалізація Стратегії здійснюється органами державної влади в партнерстві з інститутами громадянського суспільства, міжнародними організаціями, іншими заінтересованими установами, організаціями, з метою виконання завдань Стратегії на національному рівні Кабінет Міністрів України затверджує трирічні плани заходів з реалізації Стратегії, які розробляються Секретаріатом Кабінету Міністрів спільно з органами виконавчої влади і за участю представників громадськості [7]. На наш погляд, такі положення є надто абстрактними та не передбачають важелів для реалізації Стратегії.

Література:

1. Мельник Л. А. Взаємодія держави та інститутів громадянського суспільства: основні поняття, проблеми та стратегічні напрями. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 2. С. 1 - 9
2. Політологічний енциклопедичний словник / НАН України, Інститут держави і права ім. В.М.Корецького; За ред. Ю. С. Шемшученка та ін. Київ : Генеза, 2004. 736 с.
3. Токар М. Ю. Потенціал взаємовпливу держави, місцевого самоврядування і громадських організацій в Україні: інтеграція досвіду, ініціатив, можливостей. Ефективність державного управління: зб. наук. пр. Вип. 4 (57): у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц./ А. В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018.- С. 26 – 36..
4. Кравченко М. В. Механізми децентралізації соціальних послуг в Україні. *Демократичне врядування*. 2014. Вип. 14. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2014_14_8
5. Новіков О. В. Проблеми участі громадськості у запобіганні корупції в Україні. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2019. Вип. 37. С. 58-72.
6. Білецький А. В. Досвід участі громадськості у заходах щодо запобігання корупційній злочинності в Україні. *Проблеми законності*, 2017. Вип. 136. С. 225 – 235.

7. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки : Указ Президента України від 27.09.2021 №487/2021. *Урядовий кур'єр*. 2021. №188

References:

1. Melnyk L. A. Vzaiemodiia derzhavy ta instytutiv hromadianskoho suspilstva: osnovni poniattia, problemy ta stratehichni napriamy. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. 2019. № 2. S. 1 - 9
2. *Politolohichni entsyklopedychnyi slovnyk / NAN Ukrainy, Instytut derzhavy i prava im. V.M.Koretskoho; Za red. Yu. S. Shemshuchenka ta in.* Kyiv : Heneza, 2004. 736 s.
3. Tokar M. Yu. Potentsial vzaiemovplyvu derzhavy, mistsevoho samovriaduvannia i hromadskykh orhanizatsii v Ukraini: intehratsiia dosvidu, initsiatyv, mozhlyvostei. *Efektynnist derzhavnogo upravlinnia: zb. nauk. pr. Vyp. 4 (57): u 2 ch. Ch. 1 / za zah. red. chl.-kor. NAN Ukrainy V. S. Zahorskoho, dots. A. V. Lipentseva.* Lviv: LRIDU NADU, 2018.- S. 26 – 36..
4. Kravchenko M. V. Mekhanizmy detsentralizatsii sotsialnykh posluh v Ukraini. *Demokratychnе vriaduvannia*. 2014. Vyp. 14. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2014_14_8
5. Novikov O. V. Problemy uchasti hromadskosti u zapobihanni koruptsii v Ukraini. *Pytannia borotby zi zlochynnistiu*. 2019. Vyp. 37. S. 58-72.
6. Biletskyi A. V. Dosvid uchasti hromadskosti u zakhodakh shchodo zapobihannia koruptsiinii zlochynnosti v Ukraini. *Problemy zakonnosti*, 2017. Vyp. 136. S. 225 – 235.
7. Pro Natsionalnu stratehiu spryannia rozvytku hromadianskoho suspilstva v Ukraini na 2021-2026 roky : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 27.09.2021 №487/2021. *Uriadovyi kurier*. 2021. №188

Mykolaets A.P.,
candidate of legal sciences, associate professor;
Professor of the Department of Public
Administration
Interregional Academy of Personnel
Management

**SEPARATE PROBLEMS OF
ADMINISTRATIVE AND LEGAL
REGULATION OF THE STATE AND
SOCIETY INTERACTION IN MODERN
UKRAINE**

An in-depth look at the phenomenon of the interaction of the state and the public, and moreover, its coverage from the aspect of consideration of administrative and legal science, inevitably creates the need for its critical perception, highlighting the problems and gaps that exist in the administrative and legal regulation of the investigated issue. The search and identification of problems of administrative and legal regulation, as well as the reasons for the ineffectiveness of the studied interaction, is a necessary step towards the further development of directions for improving the given sphere.

The purpose of the article is to identify the problems of administrative and legal regulation of interaction between the state and the public in modern Ukraine.

The article analyzes the development of scientific doctrine regarding existing problems of interaction between the state and the public in modern Ukraine. The reasoning of scientists on the outlined question is disclosed. It was concluded that the interaction between the state and the public in modern Ukraine faces a number of problems. The imperfection of the administrative and legal regulation of the outlined institute is one of the most important and those that hinder its proper functioning and development.

Among the problems, it is proposed to highlight the following: 1) problems of legal technique. The current administrative legislation, which regulates the interaction between the state and the public, contains many imperfections in the application of normative-design techniques. One of the most characteristic shortcomings of such legislation is the vagueness of definitions and formulations, the widespread use of evaluation categories («proper activity», «increasing the role of political parties», «increasing interaction»);

2) unsystematic and scattered regulatory regulation of interaction between the state and the public. As already stated above, the indicated sphere of interaction is regulated by a large number of different legal acts of different legal force, which regulate a separate aspect of interaction; 3) the absence of a single legislative act, according to which the single principles of interaction between the state and the public would be determined. The administrative-legal regulation of the interaction between the state and the public is characterized by: the absence of unified approaches to the regulation of the specified interaction, the absence of a general conceptual and categorical apparatus, the uncertainty of the general orientation of the further development of the legal regulation of the investigated issue, etc.; 4) the uncertainty of the range of subjects of interaction between the state and the public. The administrative-legal status of the subjects of interaction between the state and the public is not defined, and the normative-legal solution to the issue of the relationship between the categories «party of interaction», «subject of interaction», «participant of interaction» is not fixed. The criteria for the representativeness of subjects that interact with the relevant party have not been determined; 5) improper regulation of administrative procedures in the sphere of interaction between the state and the public and, in general, the imbalance of spheres of interaction, in which it is necessary to define specific administrative procedures for such interaction and those spheres in which the consolidation of such procedures leads to a narrowing of the possibilities of such interaction in a free choice of forms and methods; 6) inadequate legislative attention to providing incentives for the development of civil society. To date, no conceptual legal acts have been developed that would establish a comprehensive program of encouraging the development of civil society, determine a system of legal, economic, informational and other guarantees and incentives for its development.

Key words: interaction, state, public, civil society institute, public organization, corruption, transparency, democracy, transparency